

**Fundació
Catalunya
La Pedrera**

La Pedrera

*Taller d'acompanyament i
seguiment d'acords de custòdia*

ICTIB - online - 14 de Maig de 2020

Continguts x 30'

1. Qui som i a què ens dediquem
2. Unes reflexions inicials
3. Com ho podem fer i alguns exemples
4. La Xarxa de Pagesos (custòdia agrària)
5. Idees per fer-ho millor?
6. Resum

Quim som?

1. Vosaltres

2. [Xavier Escuté](#)

Equip de Territori, [Fundació Catalunya la Pedrera](#)

Formador i suport a equips de projectes de conservació

[Conservation Coaches Network Europe](#)

A què ens dediquem?

Custòdia del
Territori

Voluntariat

Sensibilització
ambiental

Censos de
fauna

Ciència
ciutadana

Educació
ambiental

Recuperem
camins

Promovem
vocacions

Restaurem
punts d'aigua

Però... i què volem aconseguir?

**ALBERGÍNIA
BLANCA**

Les tres grans preguntes...

Estem fent allò que
toca?

Ho estem fent bé?

Estem aconseguint
l'impacte que
volíem?

La Custòdia i la gestió d'espais naturals

Com podem assegurar que realment funciona?

Allò que fem... ens apropa realment a allò que volíem fer (objectius)?

Per què unes accions i no unes altres?

Som efectius?

La inversió que fem... És eficient?

=> sistemes de control

Objectius... que funcionin!

IDEA INICIAL

Recuperem la llacuna de
l'Alfacada

VERSIÓ ÚTIL

L'any 2024, la Llacuna de
l'Alfacada tornarà a tenir la 80
hectàrees i una dinàmica
hidrològica regida pels nivells del
mar

FUNCIONEN MILLOR SI SON...

Concrets

Centrats en els resultats (*versus* en el què farem)

Mesurables i amb indicació de Temps

Indicadors... que ens ajudin!

Simplex

Suficients

No són estudis científics: no volem saber-ho tot, només allò necessari per poder prendre decisions informades, cal ser estratègic

Cal acceptar la incertesa associada a la gestió

Tipus d'indicadors

de l'estat de les coses

sobre què hem fet

sobre què hem aconseguit

Exemples de sistemes de control

Congost de Fraguerau

MònNatura Delta de l'Ebre

Reserves de Sebes

Can Morgat

Oliveres mil·lenàries de l'Arión

MònNatura Pirineus

Congost de Mont-rebei

Muntanya d'Alinyà

Cingles de l'Avenc de Tavertet

Mig de Dos Rius

Congost de Mont-rebei

Muntanya d'Alinyà

Cingles de l'Avenc de Tavertet

Port d'Arnes

L'Alfacada

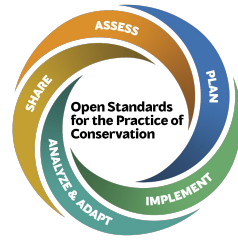

Montserrat - Coll de can Maçana

Estany d'Ivars i Vila-sana

Plans de Gestió

Què volem conservar?

Quin problema hi ha?

Per què hi ha aquest problema?

Què podem fer per reduir el problema / millorar

Com creiem que funcionarà?

Com sabrem si funciona?

Objectes de conservació i objectius

Amenaces

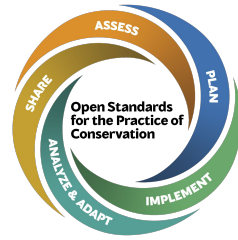
Anàlisi de la situació

Accions i estratègies

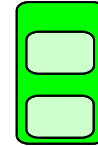
Teoria de canvi

Objectius i indicadors

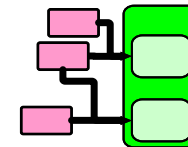
Resum dels Conservation Standards

1. Concretem què volem conservar

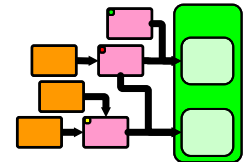

2. Estat actual i estat desitjat

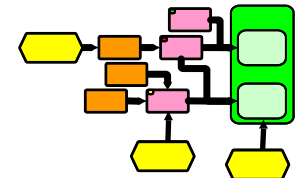

Target	Target 1	Target 2	Target 3	Target 4	Target 5	Target 6	Target 7	Target 8	Target 9	Target 10	Target 11	Target 12	Target 13	Target 14	Target 15	Target 16	Target 17	Target 18	Target 19	Target 20
1. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
2. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
3. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
4. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
5. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
6. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
7. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
8. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
9. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
10. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
11. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
12. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
13. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
14. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
15. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
16. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
17. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
18. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
19. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
20. Conservation	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes

3. Quines són les amenaces?

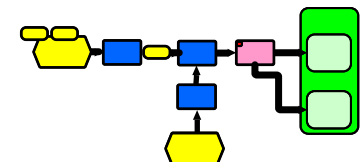
4. Model socioeconòmic i ecològic: perquè hi ha problemes i on podem actuar?

5. Identifiquem estratègies d'actuació

6. Concretem les teories de canvi per explicar com funcionaran les estratègies

7. Implementem i recollim dades

8. Ajustem

Plans de Gestió – La Muntanya d'Alinyà

El que volem conservar:

A. Espècies i Hàbitats:

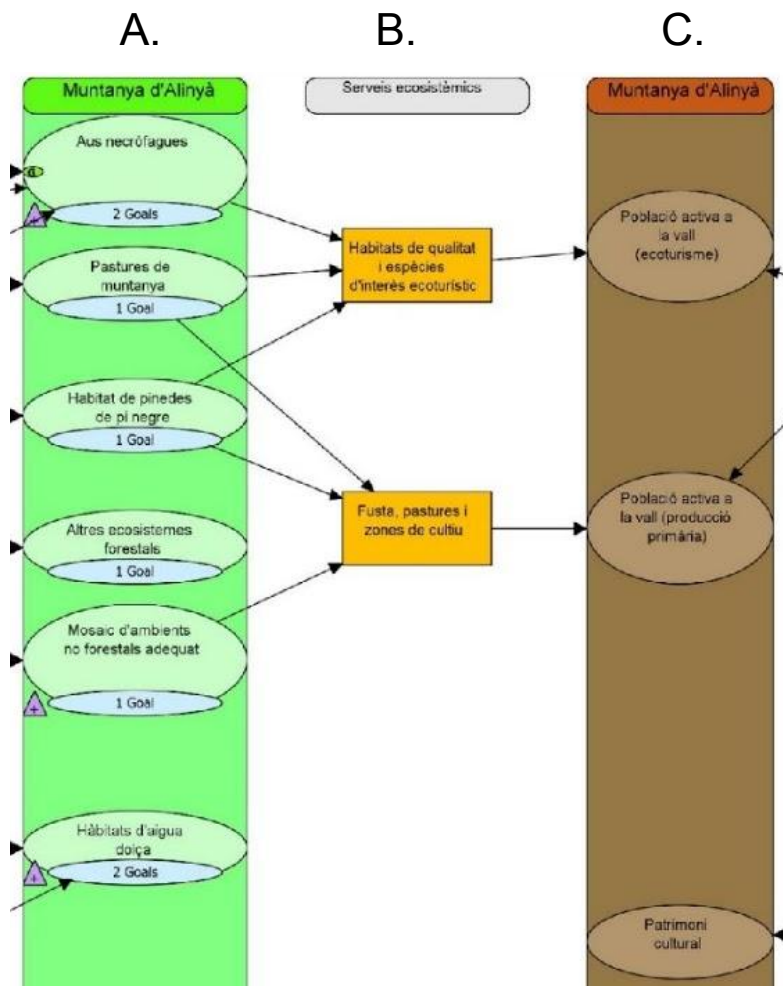
- Les 4 espècies de voltors (1 extingida del Pirineu de fa 100 anys, 1 amenaçada i 2 quasi amenaçades globalment segons IUCN)
- Les pastures d'alta muntanya (Hàbitats 6170 i 6230 Natura 2000)
- Els boscos de pi negre (Hàbitat 9430* N2000)
- La resta de boscos (Pinassa, pi roig, alzinar, rouredes, etc)
- Mosaic d'ambients no forestals
- Hàbitats d'aigua dolça

B. Els serveis ecosistèmics que proveeixen aquestes espècies i hàbitats:

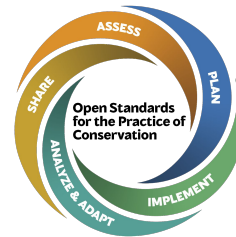
- Paisatges amb interès ecoturístic
- Espècies amb interès ecoturístic (naturalistes i fotògrafs)
- Materials i zones per explotar sosteniblement (ex: aigua potable, fusta, pastures i zones de cultiu)

C. El component social:

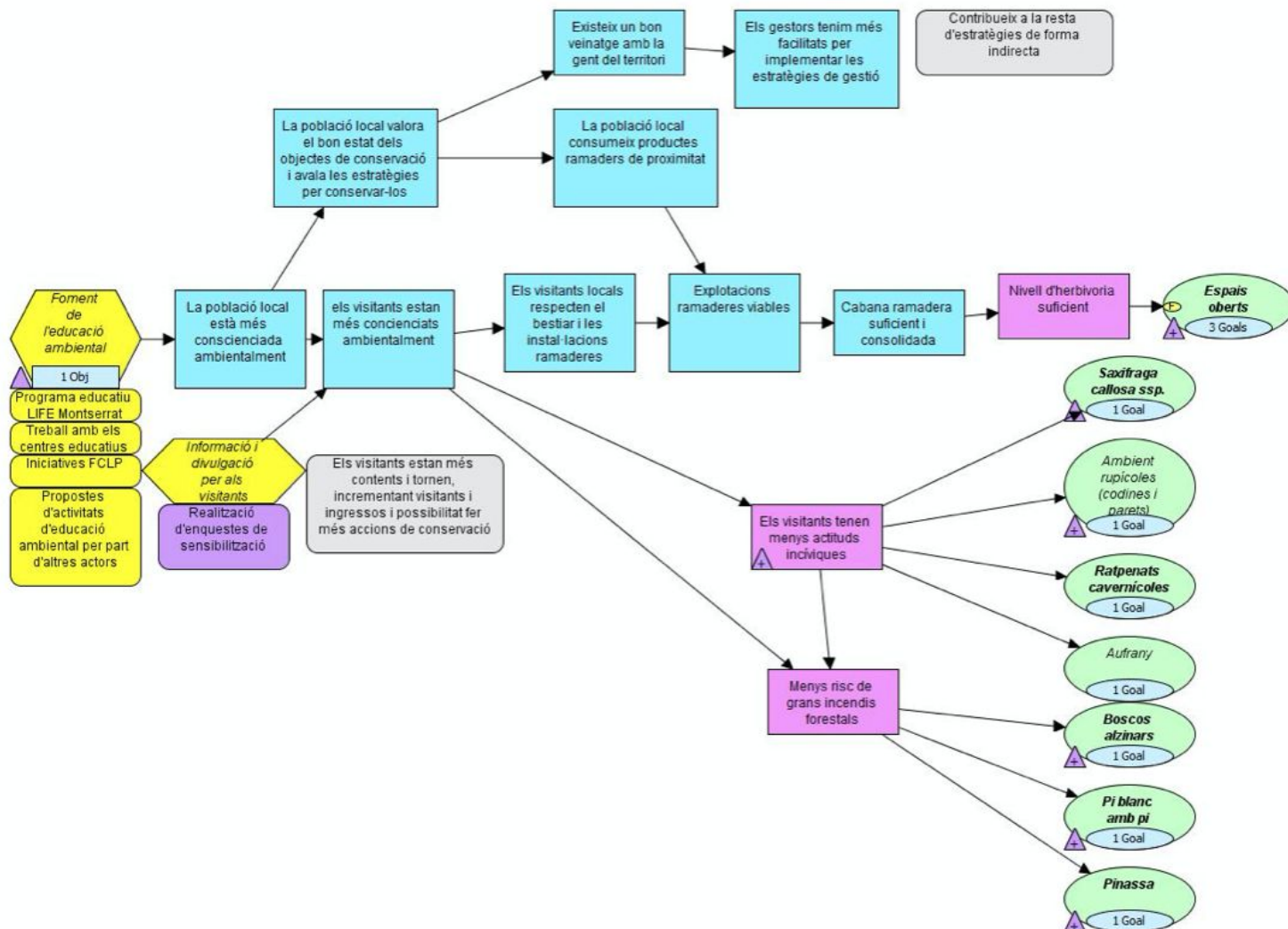
- Població activa a la vall a través de l'ecoturisme
- Població activa a la vall a través de la producció primària
- Patrimoni cultural

Plans de Gestió – Coll de Can Maçana

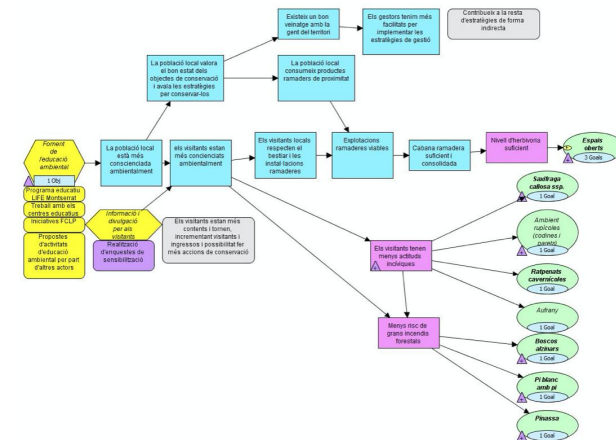

- El que volem fer:

- El que volem fer:

	Foment de l'educació ambiental
	Treball amb els centres educatius locals Programa educatiu post LIFE Montserrat. A partir de 2019, cal veure com s'articula la continuïtat de l'oferta educativa
	Iniciatives de la FCLP <u>Bioblitz</u> , accions de voluntariat ambiental
	Propostes d'activitats d'educació ambiental per part d'altres actors El Parc Natural organitza activitats d'educació ambiental (p ex sortides botàniques) a la finca, i és possibles que d'altres actors s'hi afegeixin amb propostes pròpies.
	A partir de 2019 passen cada curs un mínim de 10 centres educatius per Can Maçana
	Nombre de centres educatius que han visitat Can Maçana Registre anual (curs escolar)
	Els centres educatius que visiten Can Maçana fan una valoració positiva de la sortida
	Grau de satisfacció dels centres educatius que visiten Can Maçana Enquestes de satisfacció

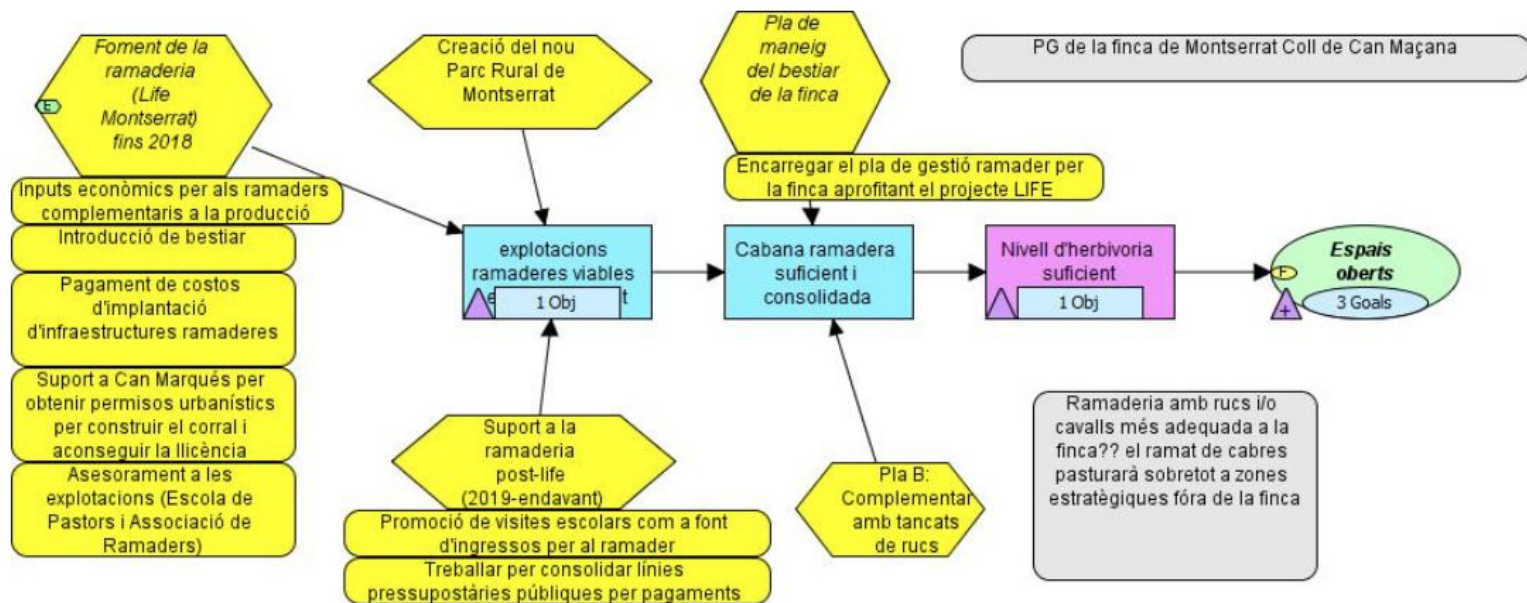
Plans de Gestió – Coll de Can Maçana

- El que volem fer:

MONTSERRAT
coll de Can Maçana

Fundació
Catalunya
La Pedrera

Quadre d'indicadors de la biodiversitat

Espai	Indicador	2015	2016	2017	2018	2019
Planes de Son	Nombre màxim de rapinyaires observats					
	Freqüentació de l'espai per l'os bru					
	Superfície d'espais oberts					
	Diversitat i abundància d'ocells					
Congost de Mont-rebei	Diversitat i abundància de lepidòpters					
	Diversitat i abundància d'ocells					
	Tendència dels ambients dels ocells					
	Manteniment de la població de llúdriga					
	Estat ecològic dels prats naturals					
	Estat de conservació de la flora rupícola					
Muntanya d'Alinyà	Ús del PAS i nombre de carronyaires					
	Diversitat i abundància d'ocells					
	Tendència dels ambients dels ocells					
	Població de gall fer					
	Estat de conservació de la flora					
	Estat ecològic dels prats naturals					
Coll de Can Maçana	Diversitat i abundància d'ocells					
	Tendència dels ambients dels ocells					
	Nombre d'ocells anellats					
	Abundància de perdiu					
	Abundància de conill					
	Superfície d'espais oberts					
Llacuna de l'Alfaceda	Diversitat i abundància d'odonats					
	Diversitat i abundància d'ardeids					
	Nombre d'ocells aquàtics hivernants					
	Parelles d'ocells aquàtics nidificants					
	Parelles de fumarell carabanc					
	Presència del fartet					
	Presència de la tortuga d'estany					
	Evolució dels hàbitats					
Cingles de l'Avenc de Tàvertet	Reproducció d'amfibis					
	Estat ecològic dels prats naturals					
	Nidificació de rapinyaires diürns					
	Parelles d'ocells d'espais oberts					
	Espècies de fauna forestal					
Mig de Dos Rius	Diversitat i abundància de lepidòpters					
	Diversitat i abundància d'ocells					
	Tendència dels ambients dels ocells					
	Població de picot garser petit					
Bosc de Vilalta	Èxit reproductor de l'àguila cuabarrada					
	Abundància de perdiu					
	Abundància de conill					
	Presència de cranc de riu					

Papallones

Libèl·lules

Ocells

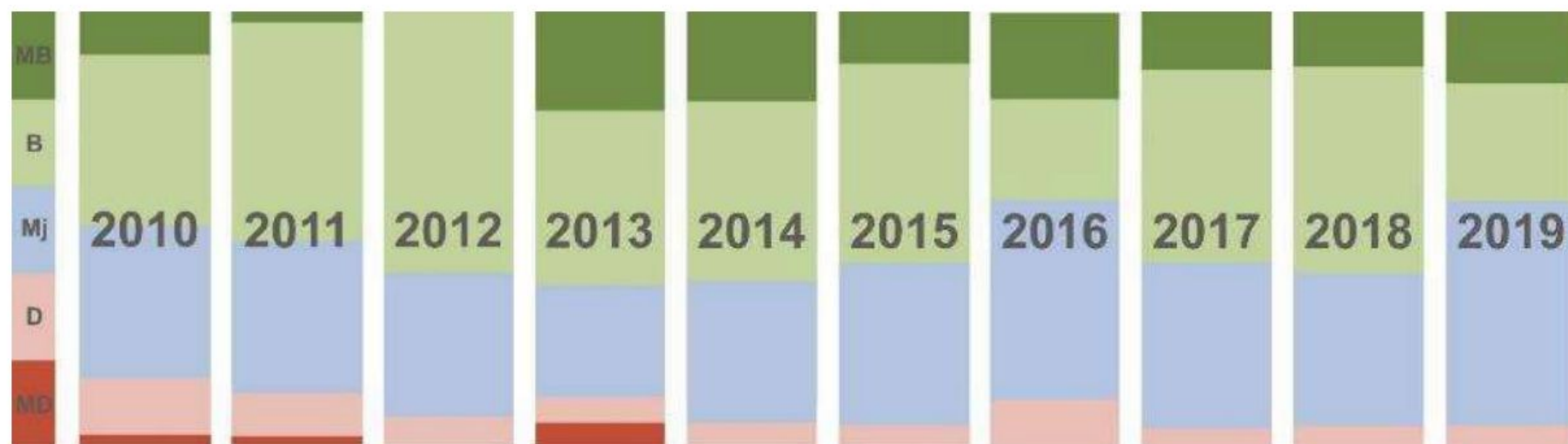
Prats i pastures

Avistaments d'espècies
concretes

Xarxa d'Espais Natura

Sistema d'indicadors d'estat de la biodiversitat

(evolució 2010-2019)

Custòdia Agrària - Xarxa de Pagesos

Fundació
Catalunya
La Pedrera

La Xarxa de Pagesos Associats

Suport
a la transformació
de la producció agrària
a producció ecològica

Què és la Xarxa de Pagesos?

Un projecte de suport als productors d'horta i fruita de la zona metropolitana de Barcelona per afavorir que es transformin a producció ecològica i millorin la sostenibilitat de les seves explotacions.

A partir de l'experiència en la custòdia i la gestió d'espais naturals i en el desenvolupament d'iniciatives de valor social, la Fundació vol donar un nou impuls als productors agraris amb l'objectiu que continuïn generant ocupació i que mantinguin els paisatges agraris de qualitat tan característics del Camp Català.

Per què la producció ecològica?

Per coherència amb els valors de la Fundació: **sostenibilitat ambiental, respecte per la biodiversitat i foment d'una alimentació més sana.**

- Àrea influència Cooperativa Mans
- Central de la Cooperativa
- Finques amb contracte

A qui va dirigit aquest projecte?

Als productors d'horta i fruita en convencional que vulguin passar a produir en ecològic, als productors ja certificats que vulguin créixer, a productors que necessitin suport per a produir en ecològic.

Fundació
Catalunya
La Pedrera

Què oferim?

Assessorament i acompanyament en la conversió a ecològic fins a la inscripció amb el **CCPAE**.

Assessorament en la planificació dels conreus.

Assessorament i suport en l'encaix ambiental de les terres.

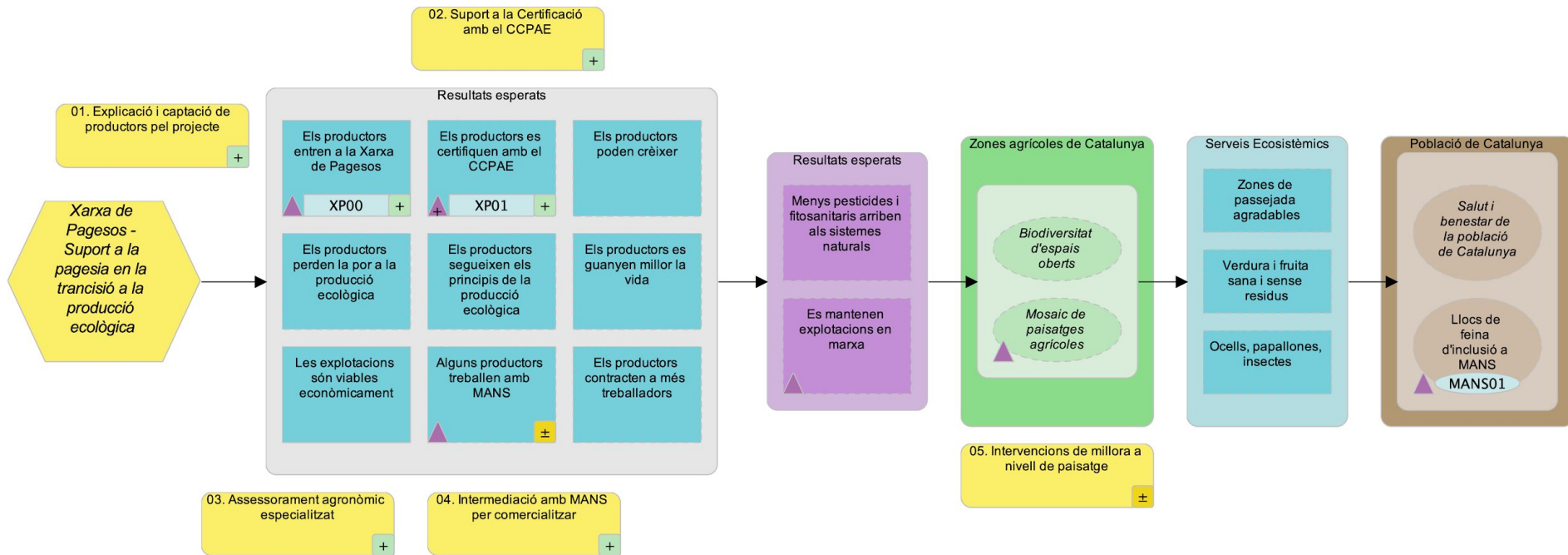
Possibilitat d'establir col·laboracions amb la Cooperativa **Mans**.

Participació a la Jornada anual de Productes d'Alimentació Ecològica.

Xarxa de Pagesos

Projecte Xarxa de Pagesos
Fundació Catalunya la Pedrera

Uns quants objectius:

El 2021, tenim 40 acords de custòdia signats

El 2023, hi ha 1.000ha certificades o en procés de certificació que han rebut suport

El 2022 hi ha 30 persones en risc d'exclusió treballant a la cooperativa MANS

Alguna idea per fer-ho millor?

I l'impacte en biodiversitat i en salut de les persones?

Com podriem arribar a estimar-lo?

Resum

Marquem-nos un destí

Els sistemes de control sense objectius no funcionen massa bé

Fem-nos-ho fàcil si volem que funcioni: *perfecte* és enemic de *millor*

Fer-ho *millor* és un procés iteratiu

Fer un pas en la bona direcció és millor que quedar-se quiet

The background of the slide is a mosaic of irregular, light-colored tiles in shades of beige, cream, and light brown, arranged to form a stylized globe. The tiles are separated by dark brown grout.

Fundació
Catalunya
La Pedrera

Moltes gràcies!

ICTIB - Taller online — 14 de Maig de 2020